

faktisk Tilbud paa et $3\frac{1}{2}$ pCts Laan til en Emissionskurs af $94\frac{1}{2}$ eller en Nettokurs af omkring 91, og at Finansministeriet i Juni 1911 havde et Tilbud paa et 4 pCts Laan til en Emissionskurs af omkring $98\frac{1}{2}$ og en Nettokurs af ca. 95? Og er det rigtigt, at Finansministeriet for et Aars Tid siden gennem et indenlandsk Pengeinstitut havde et endnu bedre Tilbud paa Haanden? Den højtærede Finansminister sagde i Finansudvalget, da jeg spurgte ham om disse Ting, at det i Virkeligheden kun var Antydninger, der forelaa ikke noget bestemt, men man vil ikke undre sig over, at vi ønske at faa nøjagtig Rede paa hele dette Forhold. Vi ønske at faa at vide, hvorledes Landets Finansminister har handlet i den Tid, da der var Tale om at optage Statslaan, indtil nu, da vi skulle have saa dyre Penge, som Tilfældet er. Lad os huske paa, at komme vi først saa langt ned, som vi ville komme med dette 4 pCts Laan, vil det være vanskeligt at komme op igen senere. Derfor mene vi Socialdemokrater, at man ikke uden videre og paa en saa let Maade, som den ærede Ordfører antydede, kan styrte Landet ind i disse uheldige Laaneforhold, og under alle Omstændigheder bør vi have helt ud Rede paa, hvad der er gaaet forud. Jeg forbeholder mig derfor senere at stille Forslag i saa Henseende.

Rode: Efter Gang paa Gang her i Salen at have behandlet Lovforslag om midlertidige Statslaan og om Fornyelse og Forøgelse af disse staa vi nu overfor et Forslag, som tilsigter at afløse de midlertidige Statslaans samlede Beløb med et fast Laan. Det er et længe imødeset og, jeg tror, jeg tør sige, et af den højtærede Finansminister længe forhalet Øjeblik. Den højtærede Finansminister har fulgt et stort Forbillede, om just ikke i den finansielle Politik, saa paa den almindelige Politiks Omraade, nemlig Fabius Maximus Cunctator, den Mand, som Nølerpolitikken har faaet Navn efter. Gang efter Gang, naar vi have staaet overfor de midlertidige Laan, har den højtærede Finansminister sagt, at Tidspunktet til at gaa over til et fast Laan var, i det Øjeblik han talte og altsaa foreslog Fornyelse af det midlertidige Laan, ugunstigt, at vi ikke kunde faa Tilbud til en Rentefod og en effektiv Rente, som svarede til vore Kaar blandt Staterne. Den højtærede Finansminister har brugt ret stærke Udtryk i saa Henseende. Han har Gang efter Gang lige

fra Juli 1910 og fremdeles udtalt det samme paa forskellige Maader. Han har til sidst gjort gældende, at han vel kunde tænke sig at gaa over fra den Laanetype, som han i og for sig forfægtede og — som det forekommer mig med gode Grunde — fremstillede som den for os ønskelige, men at han ikke kunde gaa over fra den paa andre Vilkaar, end at den nye Type — en 4 pCts Type — faktisk bød os en gunstigere Forrentning af vor Statsgæld, end vi vilde kunne opnaa ved den gamle Type.

Den højtærede Finansminister tænkte sig altsaa, naar han talte ved disse Lejligheder, at vi muligvis kunde blive nødsagede til at gaa over fra $3\frac{1}{2}$ til 4 pCt., men at da den Kurs, der kunde opnaas paa de 4 Procents-Laan, vilde være gunstigere end den, vi kunde opnaa for de $3\frac{1}{2}$ Procents, altsaa byde os en effektivt gunstigere Rente. Nu ligger Resultatet af den højtærede Finansministers Nølerpolitik for os; et Laan af 4 Procents Typen til en Kurs, som ikke blot ikke er relativt gunstigere end den, de tidligere $3\frac{1}{2}$ Procents Laan have budt, men som endog er faktisk langt ugunstigere. De tidligere Statslaan, vi have opnaaet, have siden 1886 alle været Laan under 4 Procent. I 1886 opnaaede vi et $3\frac{1}{2}$ Procents Laan til en Kurs af $97\frac{1}{2}$, i 1897 et 3 Procents Laan til $97\frac{1}{4}$, i 1900 et $3\frac{1}{2}$ Procents Laan til $93\frac{1}{2}$, i 1901 et $3\frac{1}{2}$ Procents Laan til 96 og i 1909, det sidste, et $3\frac{1}{2}$ Procents Laan til $94\frac{3}{8}$. Heroverfor staaar nu et Laan, som giver os den laveste af de Kurser, der har været Tale om, nemlig $93\frac{1}{2}$, og samtidig en Overgang til 4 Procents-Typen.

Spørgsmaalet er imidlertid, som det rigtigt er fremhævet under de tidligere Forhandlinger, hvad den effektive Rente er, og først Undersøgelsen deraf viser os ret, hvor ugunstige de Vilkaar ere, som Resultatet af Finansministerens Politik byder os. Jeg hørte, at det ærede Medlem fra Odense (Marott) angav den effektive Rente for det Laan, som vi nu have sluttet, men jeg tror, han angav den gunstigere, end den i Virkeligheden er, idet han ikke i sine Beregninger har medtaget Amortisationen og dens Indflydelse paa den effektive Rente. En særdeles kyndig Mand har for mig udregnet den effektive Rente af det Laan, vi nu skulle gaa ind paa, og den er 4,45. Ved det sidste Laan, vi sluttede, Laanet af 1909, var den effektive Rente 3,70, og ved Statslaanet af 1900, der var amortisabelt lige